

Prorok Abdiáš – adventný modlitebný týždeň 2010

1. téma: Dve zastavenia Izraelitov na hraniciach Edómu

4M 20,14-20; 5M 2,3-6

I. Izraelský národ po dlhom putovaní púšťou stojí prvýkrát pri Kádeši. Ich oči už smeli zahliadnuť kopce Kanaánu. O niekoľko dní budú pri hraniciach zaslúbenej zeme. Ich nekonečné putovanie púšťou sa skončí. Od tohto kroku ich delí krátka vzdialenosť a malá prekážka – Edóm. Nebolo by lepšie vyhnúť sa tejto prekážke? Nebolo by jednoduchšie obísť ju? Zdolať prekážky nie je príjemné...

Edómcovia boli tiež Abrahámovými a Izákovými potomkami. Ezav a Jákob, predkovia Edómcov a Izraelcov boli bratia, preto sa tieto dva národy mali aj ďalej bratsky znášať a vzájomne si vychádzať v ústrety. Keďže Mojžiš a s ním putujúci ľud, chceli čím skôr prísť do zaslúbenej krajiny, vyslali k edómskemu kráľovi poslov s odkazom, aby im dovolil prejsť cez krajinu, kráľovskou cestou (viď: 4M.20,14b-17). Na túto zdvorilú žiadosť však dostali odmietavú, ba až výhražnú odpoveď (viď: 4M.20,18). Izraelských vodcov táto odpoveď prekvapila, preto kráľovi poslali druhú žiadosť s prísľubom: „*Pôjdeme hlavnou cestou a keď ja alebo môj dobytok budeme piť z tvojej vody, zaplatíme ti. Nič iné nechcem, len aby sme mohli pešo prejsť*“ (4M.20,19). Odpoveď napriek tomu znela: „*Nesmieš prejsť!*“ (4M.20,20). Potom ozbrojené oddiely Edómcov obsadili ťažko prístupné horské priesmyky, čo Izraelčanom pochod tadiaľ znemožnilo.

Ich túžba, ich zámer sa nemohol naplniť podľa ich predstáv i keď to bol úprimný, logický a pragmatický úmysel. Chýbalo im totiž to najdôležitejšie – Boží súhlas a Božia pomoc. Boží postoj bol odpoveďou na ich časté reptanie, vzdorovitosť a neposlušnosť. Pritom skala v Kádeši, z ktorej Mojžiš úderom vyviedol vodu, predstavovala moment zlyhania nielen izraelského ľudu, ale i vodcov. A tak sa musia znovu vydať do púšte, na juh ďalšími neúrodnými a neobývanými pustatinami. Tie im teraz museli pripadať ešte pustejšie – veď predtým smeli z diaľky zahliadnuť zelené miesta medzi edómskymi kopcami a nížinami.

Ako kresťania môžeme dovidieť v živej viere až na breh radostnej večnosti. Využime tento adventný predvianočný čas na to, aby sme mohli kráčať vpred tak ako to chce Boh a s Jeho pomocou.

II. Prišiel čas, keď ľud Izraela táboril v Kádeši neďaleko hraníc Edómu po druhýkrát. Hospodin teraz poučil Mojžiša o možnom prechode edómskou krajinou. Oznámil mu, že Edómcovia sa ich budú báť. Boh ich posmelil a povzbudil, aby sa touto cestou vydali a zároveň im zakázal túto príležitosť zneužiť. Nemali sa ľudu Edómu báť, veď boli pod Božou zvrchovanou ochranou v ktorej ich Boh denne sprevádzal cestou po púšti a denne pre nich robil zázraky. Prečo by sa mali teda báť? Boh im pomáhal a bol na ich strane. Hrôza mala ochromiť Edómcov, a to nateľko, že by im ľahko podľahli. Izraelci však nesmeli ich zemi pľieniť. Dostali príkaz: *Oni sa vás budú báť, no buďte nanajvýš ostražití. Nepodnecujte ich do boja, lebo z ich územia vám nedám ani piad' pôdy. Pohorie Seír som dal do vlastníctva Ézavovi*“ (5M 2,4-5)

Ľud Izraela, ktorý bol Božou milosťou vyvoleným národom, mal dbať na Božie obmedzujúce pokyny. Mohli s Edómom obchodovať, u nich nakupovať potraviny, za ktoré však mali zaplatiť. Neboli však od nich závislí, lebo mali Boha, ktorý im všestranne pomáhal. Nesmeli sa teda ani pokúšať niečo od Edómcov získať násilím či podvodom. Ich vzťah mal byť podľa zásady Božieho zákona: „Miluj svojho blížneho ako seba samého.“

Edómcov ešte stále sprevádzala Božia milosť – malo sa s nimi teda zaobchádzať milosrdne. Boh prejavuje svoje milosrdenstvo skôr, než zasiahne súdom. Ľud Izraela mal Edómcov ušetriť, no Kanaáncov vyhubiť.

Je dôležité Božiemu slovu uveriť. Keď nás nabáda ísť vpred a chce nám v tom pomôcť, nemáme o tom pochybovať, ale konať podľa Božieho pokynu. Ľud Izraela prvýkrát pri Kádeši, túto príležitosť nevyužil. Keby prešli edómskou krajinou podľa Božieho zámeru a pokynov, mohlo to byť pre Edóm požehnaním, lebo Edóm sa mohol zoznámiť s Božím národom, s jeho bohoslužbou a vidieť ako sa Boh stará o tých, čo ho milujú a boja sa ho. Aj my všetci sme už neraz zlyhali. Kráčajme vpred podľa Božích pokynov a s Jeho požehnaním.

Námety na modlitby:

- ďakujeme Pánu Bohu, že nás chce a vie previesť cez všetky prekážky, že nás vie držať pod svojou zvrchovanou mocou, že nám dáva opakované príležitosti, aby sme mohli kráčať cestou života s Jeho hojným požehnaním.

- prosíme Pána Boha, aby nás vyliečil zo všetkej vzdorovitosti, reptania a neposlušnosti voči Jeho vôli, aby nám dával silu žiť v očakávaní Jeho pomoci a v dôvere, že sa o nás bude starať ako Otec o svoje deti a dával nám silu žiť v láske tak, aby to bolo veľavravným svedectvom, že má v našom srdci prvoradé miesto.

2. téma: Boh chce určovať ľudské priority a hodnotový rebríček

Abd.1-10; Mt.6,31-33

I. Spájať sa s druhými proti Božiemu ľudu – nemá šancu na úspech. V prípade Edómu bolo najsmutnejšie to, že Bohom vyvolenému ľudu nebrali len to čo potrebovali, ale ich chceli pripraviť o všetko a dokonca ich aj vraždili. Nerešpektovali Božiu vôľu, Boží zámer – bratsky spolunažívať s Jákobovými potomkami.

Materiálny zisk nie je tou najvyššou hodnotou života, nie je zárukou blaha a pokoja. Nezaručuje prosperitu ani spokojnosť. Spokojnosť zaručuje len Božia ochrana. Materiálny zisk má len krátkodobú, dočasnú hodnotu. Takéto bohatstvo človeka pred útokmi nepriateľa neochráni. Naopak. Práve kvôli hmotnému bohatstvu sa neraz i zo spojenca stáva nečakaný protivník. Toto sklamanie zakúsili aj Edómcovia, keď ich spojenci sa neskôr obrátili proti nim.

Keby sa bol Edóm spojil s Izraelom, mohol byť Bohom chránený. Mohol byť pod mocnou rukou nedotknuteľného Boha. Mohol mať podiel na hojnom Božom požehnaní. Tento ľud však mal záujem len o pominuteľné hodnoty života. Tento ľud sa spoliehal na svojich vodcov, mudrcov, ako na záruku bezpečnosti. Zárukou bezpečnosti je len Boh a Jeho múdrosť, ktorá je neporovnateľne kvalitatívne vyššia ako tá ľudská.

Elífaz, jeden z Jóbových priateľov (Jób 2,11) bol tiež mudrcom z Edómu, ale Jóbovi svojimi radami nepomohol ale ublížil. Druhým zlým príkladom je Dóég Edómsky, ktorý zabil 85 mužov, ktorí nosili ľanový efód (pozri: 1Sam 22,6-23).

Možno boli Edómski mudrci múdri vo veciach tohto sveta, ale kam svoj národ priviedli? Bez zodpovednosti voči Bohu svoj národ priviedli k hanbe, porážke a dokonca i k zániku.

II. Priority a hodnotový rebríček človeka je veľavravný. Prečo aj ľudom v našej krajine viac záleží na materiálnych výdobytkoch, na materiálnom bohatstve, ktoré mol' a hrdza ničí, ako na duchovných hodnotách? Prečo tak mnohí sú viac otvorení svetu, než hodnotám

Božím? Jednou z hlavných príčin je to, že ľudom chýba zodpovednosť voči Bohu a Jeho vôli. Mnohým chýba túžba hľadať predovšetkým Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť v Ježišovi Kristovi. Rady neveriacich sa rozširujú aj preto, že mnohí neveria ani tomu, že Boh existuje. Nevidia žiaden dôvod spoliehať sa na Boha. Chýba im presvedčenie, že potrebujú žiť vo vedomí, že sú Bohu zodpovední za všetky svoje rozhodnutia.

Ako je to s nami? Sme zodpovední kresťania, sme občanmi lepšieho sveta, i keď ešte žijeme na tejto hriechom porušenej zemi? Akým životom svedčíme druhým ľudom, aby sa Kristus narodil aj v ich srdci, aby bolo pre nich prvoradé vlastniť v Kristovi najvzácnejšie duchovné poklady? Môžeme očakávať príchod pokoja a radosti, alebo príchod súdu a záhuby?

Námety na modlitby:

- ďakujeme Pánu Bohu, že veľavravne ukazuje aká je pomínuteľná vidina materiálneho bohatstva, že jasne ukazuje na jedinou spoľahlivú záruku bezpečnosti, ktorá je len v Jeho múdrosti, že ukazuje na nevyhnutnosť byť otvorený hodnotám Božím.

- prosíme Pána Boha, aby nám i čím viacerým ľudom dával odhodlanie a silu hľadať v prvom rade duchovné poklady v Ježišovi Kristovi, aby čím viacerí hľadali svoje bezpečie v Božej múdrosti, túžili po Božom požehnaní a žili ako občania Božieho kráľovstva v zodpovednosti pre Bohom a svojím životom vydávali také svedectvo o Kristovi aké on očakáva.

3. téma: Úprimné nasledovanie Pána Abd 11-14; L 14,27-33

I. Edóm je nám vyobrazený ako podlý zradca svojho suseda, Božieho národa. Namiesto toho, aby ľudu Izraela pomohli, prejavujú obrovskú radosť z ich bytostných problémov.

Deň spomínanej veľkej tiesne Jákobovho potomstva je predzvesťou prichádzajúceho dňa Hospodinovho, ktorý sa bude týkať všetkých národov. To čo postretlo judskú krajinu je svedectvom o tom, že Boh dopúšťa na svoj ľud ťažké rany ale ho neopúšťa. A súd síce začína od domu Božieho (1Pt 4,17), ale bude sa týkať všetkých národov. To ako to dopadne, závisí od toho aký má človek a národ postoj voči Bohu a jeho slovu. To vidieť i na tom či nám ide o prejav lásky, spolupatričnosti a pomoci alebo o prejav nenávisti, zrady a ublíženia. Veď priateľstvo z vypočítavosti je falošným, pokryteckým postojom. Ublíži je nielen iným ale i nám.

II. Kto dnes úprimne miluje a verne nasleduje Pána Ježiša? Jedine ten, kto sa mu vo všetkom podriaďuje a kvôli tomu je ochotný zaprieť samého seba.

Vieme niesť svoj kríž? Vieme sa za zlé odplácať dobrým tak ako Ježiš Kristus? To či je naše nasledovanie Ježiša Krista úprimné a verné sa prejavuje najmä vtedy, keď na nás doliehajú ťažké skúšky. Vieme na posmech, zradu, nenávisť a ublíženie odpovedať láskou a dobrom? Nasledovanie Ježiša Krista z vypočítavosti nie je správny motív. Nemá to totiž nič spoločné s úprimnosťou ani s vernosťou.

Ako je to s nami? Podriaďujeme naozaj všetko vo svojom živote Pánovi a Jeho vôli? Potvrdzuje to aj naša adventná príprava? Aj prichádzajúce Vianočné sviatky majú byť o našej úprimnosti a vernosti. Ako a kde všade si budeme v úprimnosti a svätej úcte pripomínať narodenie Betlehemského Dieťaťa menom Ježiš? Ako sa to prejaví v našom vernom očakávaní na jeho druhý príchod?

Námety na modlitby:

- ďakujeme Pánu Bohu, že jasne ukazuje aké je to chrapúnstvo poškodzovať a nivočiť príbuzenské či susedské vzťahy, že ukazuje na potrebu prejavu lásky, spolupatričnosti a pomoci i voči nepriateľovi, že poukazuje na nevyhnutnosť úprimného a verného nasledovania Ježiša Krista.

- prosíme Pána Boha, aby nás i čím viacerých ľudí uspošoboval pod vedením Ducha Svätého budovať s druhými ľuďmi dobré, rodinné, priateľské a susedské vzťahy, aby čím viacerým dával silu všetko v dôvere podradovať Pánovi, v úprimne láske niesť svoj kríž a na posmech, zradu, nenávisť či ublíženie odpovedať láskavou dobrotivosťou.

4. téma: Približuje sa deň novej milosti

Abd 15-16; Fil 2,5-11

I. Prichádzajúci veľký deň Hospodinov sa príjemným alebo smutným spôsobom dotkne každého národa, každého jednotlivca. Jeho príchod je každým dňom o čosi bližšie. Keď ten deň nastane, Hospodin bude mať nad týmto svetom, nad každým národom i jednotlivcom posledné, rozhodujúce slovo. V ten deň Boh definitívne zúčtuje s každým hriechom. Každý pohan bude súdený i podľa toho ako sa správal voči Božiemu ľudu. Ježiš o tom otvorene hovoril (pozri: Mt 25,31-46). Zlé hriešne konanie zákonite prinesie svoje neblahé dôsledky.

Dobrý vzťah k Izraelu je užitočný a potrebný pre každého, nielen pre Edóm. Prečo? Preto, že Izrael bol a stále zostáva Božím ľuďom. Boh sa ho nikdy nevzdal. Stále platí, že kto sa tohto ľudu dotkne, ako by a dotkol citlivej zrenice Božieho oka. Každý si musí vybrať či bude voči Božiemu ľudu prechovávať kresťanskú náklonnosť alebo ľahostajný či nepriateľský postoj.

II. Zasľúbenie, že z Izraela povstane Spasiteľ sveta, na ktorom bude závisieť život a spása každého človeka na tejto zemi sa naplnilo a je reálnou ponukou jedinečnej milosti.

V Ježišovi sa splnili všetky SZ predpovede o pripravovanej Božej záchrane – tak Izraela, ako aj ostatných národov! Ježišovo poníženie, Jeho služba a poslušnosť až do smrti na kríži nás o tom veľavravne ubezpečujú. Jeho povýšenie nad každé meno je svedectvom, že Ježiš svoje vykupiteľské dielo víťazne dokončil a právom mu patrí titul Pán. Vidno na našom živote, na našom správaní, že je aj naším Pánom? Vidno, že sa nedávame premôcť zlému, ale dobrom premáhame zlé? Vidno, že tak ako to od nás žiada, očakávame približujúci sa deň novej večne trvajúcej milosti?

Námety na modlitby:

- ďakujeme Pánu Bohu, že aj nášmu ľudskému pokoleniu objasňuje svoj postoj voči hriechu, že nám ukazuje aký máme mať postoj voči ľudu Izraela, Ježišovi Kristovi a kresťanom a ako máme očakávať na približujúci sa deň súdu a novej večne trvajúcej milosti.

- prosíme Pána Boha, aby nás i čím viacerých ľudí uspošoboval pod vedením Ducha Svätého žiť v čistote a svätosti, v neustálej poslušnosti a vernosti Ježišovi Kristovi ako svojmu Pánovi, v správnej kresťanskej náklonnosti voči ľudu Izraela a v premáhaní zlého dobrom.

5. téma: **Budúce kráľovstvo otvorí len Ježiš Kristus**

Abd 17-21; Mk11,9-10

I. Pre Izrael tu je ešte nádej záchrany, a istota že sa ešte vrátia domov, lebo Boh má všetko pod kontrolou a vo svojich rukách. On je zvrchovaným Pánom ľudských dejín. Dôvera v Boha nie je márna. Nič nemôže zabrániť splneniu Božích zaslúbení. Ani tých o obnove Izraela. Túto nádej v novú budúcnosť môžu mať len tí, ktorí sú Bohu verní. Čo Boh oznámi, to sa určite naplní.

Sion symbolizuje pevné a trvalé posvätné miesto, ktoré Boh určil svojmu vyvolenému ľudu ako útočisko a miesto záchrany. Sion v duchovnom význame predstavuje Boží ľud, ktorý sa bude podieľať na Božom súde nad potomstvom Ézava. Edóm tak pre svoje previnenia zhorí v súde Božom ako slama. Pán Boh si na to použije Izrael, ktorý sa stane vlastníctvom ich územia.

Pán Boh nás na riešení sporu medzi ľudom Izraela a ľudom Edómu učí vidieť aký má Boh vzťah k tým, ktorí Ho odmietajú. Potreba, dôležitosť a význam každého Božieho súdu je predovšetkým v tom, aby všade sa nastolilo kráľovstvo skutočného Boha. On je predseda Kráľ kráľov a Pán pánov (Zj.19,16), teraz i naveky.

II. Ježiš Kristus prišiel na tento svet, aby bol Spasiteľom všetkých ľudí. On je jediná cesta (J.14,6), ktorá vedie do Božieho kráľovstva. - Ak chceme kráčať po tejto úzkej ceste a máme dôjsť do cieľa radostnej večnosti musíme sa poddať Jeho vedeniu v mocnom živom slove a v moci a pôsobení Ducha Svätého. Musíme sa zbaviť všetkej vonkajšej i vnútornej Boha urážajúcej vzbury a neposlušnosti Jeho vôli. Musíme sa zbaviť všetkého, čo nám bráni prejsť tesnou bránou, lebo tá je jedinou, ktorá vedie do života (Mt 5,13n).

Ježišov prvý príchod bol požehnaný najmä v tom, že nám priniesol spásu a otvoril bránu do nebeského kráľovstva. V ňom prišla požehnaná duchovná vláda predovšetkým do nášho srdca, do nášho vnútra. Dvere, ktoré Ježiš otvára nikto nezatvorí, a dvere ktoré Ježiš zatvorí nikto neotvorí. Preto mu dajme prvoradé miesto vo svojom srdci, dôverujme mu, úprimne a verne ho nasledujme, lebo jedine v ňom k nám prišla spása.

Živý mocný Boh svojím slovom cez ústa proroka Abdiáša dal najavo svoju zvrchovanosť, i to, že jeho plán, jeho myšlienky, jeho úmysly, ktoré má s hriešnym človekom smerujú vždy k jeho dobru (pozri: Iz55,6-9). Preto mu smieme a potrebujeme dôverovať a na jeho pomoc očakávať tak ako žalmista, ktorý pri pohľade na okolité kopce spieval:

"Pozdvihujem oči k vrchom: Odkiaľ mi príde pomoc?

Od Hospodina moja pomoc, ktorý utvoril nebo i zem" (Ž 121,1-2).

"Tí, ktorí dôverujú Hospodinovi, sú ako vrch Sion, čo sa nepohne, ale trvá naveky.

Jeruzalem je obklopený vrchmi: tak je Hospodin vôkol svojho ľudu odteraz až naveky" (Ž 125,1-2).

Námety na modlitby:

- ďakujeme Pánu Bohu, že všetko má pod kontrolou, že svoju zvrchovanosť prejavuje s láskou a úmyslami, ktoré smerujú k nášmu dobru, že nám v Ježišovi daroval spásu a jedinou cestu, ktorá vedie do Jeho kráľovstva.

- prosíme Pána Boha, aby nás usposoboval pod vedením Ducha Svätého žiť v čistote a svätosti, v neustálej poslušnosti a vernosti Ježišovi Kristovi ako svojmu Pánovi, v správnej náklonnosti voči ľudu Izraela a v premáhaní zlého dobrom.

Doplňujúce poznámky k témam modlitebného týždňa:

Abdiáš - jeho meno sa prekladá ako „ctiteľ Hospodínov“ alebo „služobník Hospodina. Obsah prorockej zvesti je odpoveďou na situáciu, keď edómske vojská sa pripojili k Babylončanom, ktorí napadli Judskú krajinu a spolu s nimi ju pustošili. Pritom obyvatelia Edómu boli s ľuďmi Izraela rodovo príbuzní. Tieto národy pochádzali z Izáka, ktorému manželka Rebeka porodila dvojčatá Ezava a Jáкова (1M.25,19-26) medzi ktorými bolo vyše dvadsať rokov veľké nepriateľstvo. Aj keď sa napokon udobrili, rozhodli sa žiť oddelene. Z Jákbovej rodiny vznikol národ Izraela a z Ezavovej rodiny národ Édom. Medzi týmito národmi však naďalej existovalo nepriateľstvo a nenávisť, ktoré malo svoje korene zo spomínaného dlhoročného zlého vzťahu medzi Jákom a Ezavom. Pyšní a sebaistí Edómčania však nemali právo Judejcom, svojim vzdialeným príbuzným ubližovať. Pretože tak robili, Pán Boh cez ústa proroka Abdiáša oznámil nad Edómom súd. A to s uistením, že spáchané zlo sa vráti ako bumerang. Takže to čo edómske vojská spôsobili v Judskej krajine sa im čoskoro vráti. Ich územie bude patriť Izraelčanom, ktorí sa vrátia späť z babylonského zajatia a samozrejme i ich potomkom.

Vypracoval: Mgr. Zdenko Zacher – námestný farár v CZ Mošovce